

VELENJE

ZA prestrukturiranje Šaleške doline

V SKLADU Z NAČELI

PRAVIČNEGA PREHODA

Pismo župana

ZA PRAVIČEN PREHOD

Spoštovani Velenjčanke in Velenjčani!

Velenje je mesto, ki je zraslo na premogu. Rudarska tradicija je močno zaznamovala razvoj našega mesta, naših življenj. Dejstvo je, da so hitri povojni rasti Velenja botrovala bogate zaloge lignita in velike potrebe po električni energiji v industrijsko razvijajoči se državi. Še danes v Termoelektrarni Šoštanj proizvedemo eno tretjino električne energije v Sloveniji.

V teh dneh veliko govorimo o letnici zapiranja Premogovnika Velenje in o prenehanju izkopavanja premoga. Vse to so spremembe, ki bodo močno vplivale na razvoj Šaleške doline in naša življenja v prihodnje.

Kdaj bo zaprt Premogovnik Velenje, je odvisno od države. V tem trenutku zanesljivega odgovora še nimamo. Naše zahteve so jasne in od njih ne bomo nikoli odstopili. Od Vlade Republike Slovenije zahtevamo, da bo prestrukturiranje SAŠA regije potekalo v skladu z NAČELI PRAVIČNEGA PREHODA. To pomeni, da noben delavec, posredno ali neposredno povezan s pridobivanjem premoga, ne sme ostati brez dela! Država nam mora zagotoviti nadomestni toplotni vir, ki bo okoljsko in ekonomsko vzdržen. Zahtevamo tudi finančna sredstva za realizacijo vseh projektov, ki nam bodo zagotovili kakovostno prihodnost našega mesta.

Zavedam se, da se ljudje mnogokrat sprememb bojimo, zato je še kako pomembno, da bomo vsi, ki nam ni vseeno, kakšen bo naš jutri, zmogli stopiti skupaj. Enotno in odločno, z veliko mero odgovornosti, moramo izkoristiti priložnosti, ki jih bodo prinesle spremembe. V bližnji prihodnosti se bomo morali posloviti od izkopavanja premoga. To spoznanje, ki je med nami vedno bolj prisotno, je za vse nas tudi zelo čustveno. Zavedamo se, kako zelo je mesto Velenje povezano s premogom, koliko lepih, tudi slabih, celo tragičnih trenutkov se je zgodilo v dolini za ceno električne oskrbe Slovenije. A vendarle je prav, predvsem pa odgovorno do naših otrok in prihodnjih generacij, da ne živimo v preteklosti, od spominov, ampak da v obdobju do prenehanja izkopavanja premoga skupaj pričnemo iskati nove priložnosti, nove izzive, ki jih ne bo malo.

V SAŠA regiji smo skupaj z gospodarstvom v sklopu Nacionalne strategije za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda že najavili skoraj 50 projektov, ki bodo prispevali k razvoju in ustvarjanju novih delovnih mest, v vrednosti 1,1 milijarde evrov. Tudi članice in člani Sveta Mestne občine Velenje so na izredni seji, 13. aprila 2021, soglasno zahtevali pravičen prehod za izstop iz premoga. Kmalu bomo izdali posebno publikacijo, s katero vas bomo obveščali o vseh aktivnostih.

Proces prestrukturiranja SAŠA regije se je že začel odvijati, zato vas prijazno vabim k sodelovanju in podpori pri vseh nujno potrebnih aktivnostih. Prepričan sem, da lahko zgodbo snovalcev našega mesta, ki so nam postavili trdne temelje, na katerih se je naše mesto začelo razvijati, v prihodnje še nadgradimo. Posledic premogovništva žal ne moremo preprečiti, lahko pa jih omilimo. In to v Velenju počnemo že danes. Kljub še delujočemu premogovniku lahko s pridom uporabljamo velik del od premogovništva preoblikovanih površin, kjer urejamo predvsem območja, namenjena rekreaciji, športu in drugim oblikam kakovostnega preživljanja prostega časa. Vesel sem, da množično obiskujete nov prireditveni prostor ob jezeru; ponosni smo lahko, da je južni breg Velenjskega jezera danes ena največjih, najlepših in najbolj opremljenih slovenskih plaž. Takšnih zgodb o uspehu bo v prihodnje še več in takšnih zgodb se lahko veselimo.

Peter Dermol
župan Mestne občine Velenje

Načela PRAVIČNEGA PREHODA:

1. do prenehanja izkopavanja premoga je potrebno na območju SAŠA regije vsaj 5 tisoč delovnih mest nadomestiti s stabilnimi delovnimi mesti s primerljivo ali višjo dodano vrednostjo od sedanje (socialna varnost vseh zaposlenih, ki so posredno ali neposredno povezani s pridobivanjem premoga);
2. država mora zagotoviti namenski in zadostni finančni vir (državni in evropski);
3. država mora zagotoviti zanesljiv nadomestni toplotni vir, ki bo okoljsko in ekonomsko vzdržen;
4. zahtevamo podporo države k realizaciji identificiranih projektov v vrednosti 1,1 milijarde evrov.

Od Vlade Republike Slovenije
ZAHTEVAMO,
da pred določitvijo letnice zapiranja
Premogovnika Velenje sprejme:

- Zakon o prestrukturiranju SAŠA regije,
- Zakon o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje,
- nov model rabe sredstev Sklada za podnebne spremembe Republike Slovenije,
- noveliran Celoviti nacionalni energetski podnebni načrt Republike Slovenije.